

798 id est [II^a] Nonas Augustas¹, ad monasterium Sancti Amandi² habemus dispositum venire; et ibi die dominica³ stare; et tunc ad Baralla^{b 4} villam nostram quattuor aut quinque dies remanere^c, non longe a Sancto Amando, sed quasi quinto decimo miliario; et sic ad Causiaco⁵ pervenire et ibi ebdomada stare; et sic ad Sanctum Lupum⁶.

Inter haec loca Deo propitio habes me totum Augustum et aliquam partem 5 Septembri mensis. Si ullatenus possis inpetrare, ut nostrum fiat conloquium, interim dum in proximo erimus, remanda mihi, et quantos dies debeam te expectare^d. Quia non habeo in istis partibus aliquid, ubi expectare^d possum, propter inopiam rerum. Quia, quicquid ibi fuit, anno praeterito omnia amici nostri consumpserunt bene facientes et familiariter utentes rebus nostris. Et quo^e citius^f possint litterae vestrae ad nos 10 venire, festinanter legatus currat, ut nos in proximo repperiat.

Si rex vos iubeat in palatio⁷ stare, non contradicit tibi Liutgardis⁸ et infantes, ut ad nos venias. Quia illae iturae^g sunt ad Niviella⁹, ut ibi missam sanctae Mariae^{h 10} agant.

Veni, veni festinanter, si Deo placeat et sancto Martino et sancto Amando, ut 15 nos videamus. Nullatenus voluissem longius ire, antequam tuae beatitudinis faciem viderem.

Mandaⁱ vero per nostras curtes: quicquid ibi erit, omnia tibi parata erunt.

Multum gaudeo de vestro conloquio, quia nescio, quando^k erit, si nunc non erit.

Feliciter lege et prospere veni, pater optime et amice fidelissime et in Christo 20 carissime.

151.

Angilbertus abbas S. Richarii Centulensis Arnoni archiepiscopo Salisburgensi respondet. Valetudinem eius miseratur. De Caroli regis itinere. Rem eius sibi curae esse. 798.

Codd. S fol. 198 (B fol. 50'—51).

Edd. Frobenius II, 563, Jaffé Biblioth. IV, 368; Formulae ed. Zeumer p. 450 n. 52. — Migne CI, 1319. 25

^{a)} II addidit J. v. not. 1. ^{b)} Barallam B. ^{c)} manere B. ^{d)} exspectare S. ^{e)} quo scripsit J. pro quam codd. ^{f)} cicius S. ^{g)} ituri B, S 1. ^{h)} Mariae om. B. ⁱ⁾ Manda — erunt om. B. ^{k)} quō B.

1) *Ex verbis his: die sabbati proximo, id est Nonas Augustas facile perspicere censebant viri docti, epistolam hanc ad a. 797. pertinere, quippe quo anno dies 5. Augusti in sabbatum ceciderit. Neque vero 30 anno 797. Arno Romae fuit sed anno 798. Legimus enim in Ann. Iuvav. maior. (SS. I, 87) 798: domnus Arn episcopus cum magna legatione ad Romam et ibidem a Leone papa ... archiepiscopus constituitur; item in Ann. Iuvav. min. 798 (sic est in ipso codice, non 797, ut perperam habetur in SS. I, 89): Arn episcopus et multi alii cum eo missi in Roma et ibi pallium suscepit; Ann. S. Emmer. Ratispon. 798 (ib. 93): Arn archiepiscopus factus est; pallium autem Arnoni die 20. Apr. 798. a Leone papa tributum esse scimus 35 (v. Regesta pontt. Rom. n. 2498). Ex quo intellegi debet et Arnonem, ineunte anno 798. Romam profectum, exeunte fere mense Iulio in Germaniam rediisse (v. supra verba haec: famam de vestro adventu) et mendosa illa verba ita corrigenda esse: die sabbati proximo, id est II Nonas Augustas. J. 2) Elnonense. In epistola 146 p. 235 scripserat Alcvinus: se ad palatium m. Iulio properare nec scire de suo itinere: sive circa Mosanas ripas liceat sibi ... pisces captare an ad Ligerensem fluvium ... re- 40 vertere; tamen se sperare usque ad Augustum m. in his morari partibus. Hac epistola, intra dies 29. Iulii — 4. Augusti scripta, significat se iturum esse per coenobium Elnonense et Causiacum et S. Lupi monasterium. Ergo haec itineris ratio demonstrat, palatium illud Aquisgranense fuisse. J. 3) Aug. 5. 4) Baralle, ab Atrebato inter orientem et meridiem. 5) Choisy-au-Bac, a Compendio ad orientem. 6) coenobium S. Lupi Trecense, cf. infra p. 248, n. 4. 7) Aquisgrani, ubi Carolum, e Saxonia a. 798. 45 reversum, permansisse scimus usque ad dies paschales anni 799. J. 8) regina. 9) ad parthenonem S. Gertrudis Nivelensem (Nivelles a Bruxellis ad meridiem). 10) diem 15. Aug. (vel 8. Sept.). Putavit igitur Alcvinus Arnonem medio fere mense Augusto (vel Septembri) Aquisgranum venturum esse. J.*